

Haugaland og Sunnhordland tingrett

Kristiansand, 20. august 2026

**SKJØNNBEGJÆRING**  
**TIL**  
**HAUGALAND OG SUNNHORDLAND TINGRETT**

**Saksnr:** Ikke tildelt

**Saksøker:** Fagne AS  
v/styrets leder  
Postboks 2015 Raglamyr  
5504 Haugesund

**Prosessfullmektig:** Advokat Torstein Eivindstad  
Advokatfirmaet Simonsen Vogt Wiig Kristiansand DA  
Postboks 437  
4604 Kristiansand

**Saksøkt:** Se partsliste vedlagt som bilag 3

**Prosessfullmektig:** Se partsliste vedlagt som bilag 3

\* \* \* \* \*

## 1 INNLEDNING

På vegne av Fagne AS ("**Fagne**") fremmes herved begjæring om skjønn overfor de saksøkte for Haugaland og Sunnhordland tingrett, jf. skjønnsprosessloven §§ 5 første ledd, 6 første ledd og 8 første ledd.

Grunnlaget for skjønn er samtykke til ekspropriasjon, jf. skjønnsprosessloven § 4 første ledd. Det vises til:

**Bilag 1:** NVEs samtykke til ekspropriasjon, datert 12. mars 2025

NVEs vedtak ble påklaget til Energidepartementet, som i vedtak av 21. august 2025 opprettholdt NVEs vedtak.

**Bilag 2:** Energidepartementets vedtak av 21. august 2025

Ettårsfristen for å begjære skjønn etter oreigningslova § 16 løper fra Energidepartementets vedtak. Skjønn er derfor begjært rettidig.

I det følgende vil det i punkt 2 kort redegjøres for sakens parter. Videre skal vi i punkt 3 redegjøre overordnet for tiltaket. En mer detaljert redegjørelse for tiltaket, herunder hvordan det berører eiendommene til de saksøkte, fremgår av takstboken med tilhørende skjønnsforutsetninger i punkt 4. Deretter vil vi i punkt 5 redegjøre for sakens rettslige sider. I punkt 6 omtales diverse praktiske og prosessuelle forhold, og til slutt nedlegges påstand i punkt 7.

## 2 SAKENS PARTER

Fagne er saksøker i kraft av å ha ervervet rettigheter til å bygge og drive en ca. 5,2 km lang ny dobbelkurs 132 kV kraftledning fra Bø transformatorstasjon til Meland på Karmøy, samt rive eksisterende 66 kV kraftlinje på samme strekket.

De saksøkte er alle grunneierne som berøres av ny 132 kV kraftlinje med tilhørende tilleggsrettigheter, samt riving av eksisterende 66 kV kraftlinje, og som Fagne ikke har inngått minnelige avtaler med. En oversikt over de saksøkte fremgår av vedlagte partsliste:

**Bilag 3:** Partsliste

Det pågår fremdeles forhandlinger med flere av de saksøkte, og dette vil fortsette så lenge det vurderes som hensiktsmessig. Fagne er likevel nødt til å begjære skjønn av hensyn til ettårsfristen, jf. oreigningslova § 16. Fagne vil imidlertid fortløpende trekke parter fra skjønnet etter hvert som flere avtaler eventuelt inngås.

### **3 SAKENS FAKTISKE SIDER**

#### **3.1 Oversikt**

Ny 132 kV kraftlinje på strekket Bø-Meland skal erstatte eksisterende 66 kV kraftledning i området. Bakgrunnen er at den eksisterende 66 kV kraftledning på strekningen er fra 1960-tallet, og nærmer seg sin tekniske levetid. Videre har eksisterende 66 kV kraftledning en for lav overføringskapasitet til å møte fremtidige behov. Når den nye 132 kV kraftledningen er bygget, skal eksisterende 66 kV kraftledning med tilhørende master rives.

Fagne ble 12. mars 2025 meddelt anleggskonsesjon for 132 kV kraftledningen på strekket Bø-Meland.

**Bilag 4:** Anleggskonsesjon av 12. mars 2025

En nærmere beskrivelse av saksgangen og begrunnelsen for vedtaket fremgår av NVEs bakgrunn for vedtak av 12. mars 2025.

**Bilag 5:** NVEs bakgrunn for vedtak av 12. mars 2025

Med grunnlag i vilkår nr. 16 til anleggskonsesjonen, har Fagne utarbeidet en detaljplan. Denne ble 17. august 2026 sendt til NVE for godkjenning. Detaljplanen beskriver hvordan Fagne skal bygge og drifte den nye 132 kV kraftledningen innenfor rammene av anleggskonsesjonen.

**Bilag 6:** Detaljplanen sendt til NVE for godkjenning 17. august 2026

**Bilag 7:** Detaljplankart vedlagt detaljplanen som ble sendt til NVE for godkjenning 17. august 2026

### **4 TAKSTBOK OG SKJØNNSFORUTSETNINGER**

Ettersom skjønnen omfatter mange grunneiere og eiendommer, har Fagne utarbeidet en takstbok.

**Bilag 8:** Takstbok

Takstboken består av en generell og en spesiell del. I den generelle delen fremlegges oversiktskart, alminnelige skjønnsforutsetninger og en oversikt over hvordan eiendommene er delt inn i takstnummer.

I den spesielle delen fremlegges spesielle skjønnsforutsetninger, og det beskrives i detalj hvordan hvert enkelt takstnummer (hver eiendom) berøres av ny 132 kV kraftlinje med tilhørende tilleggsrettigheter, samt riving av eksisterende 66 kV kraftlinje.

## 5 SAKENS RETTSLIGE SIDER

De saksøkte har krav på full erstatning for det økonomiske tapet de påføres som følge av tiltaket, jf. Grunnloven § 105.

Det nærmere innholdet i kravet på full erstatning er regulert i vederlagsloven (LOV-1984-04-06-17) og utmålingsprinsipper utviklet i rettspraksis.

Det bes om at de saksøkte i sine uttalelser til skjønnsbegjæringen pålegges å gi en «*spesifisert oppgave over hva han krever erstatning for*», jf. skjønnsprosessloven § 22 andre ledd.

## 6 PRAKTISKE OG PROSESSUELLE FORHOLD

### 6.1 Planmøte

Retten bes om å kalle partene inn til planmøte for å avklare praktiske forhold knyttet til gjennomføring av saken etter at de saksøkte har fått mulighet til å inngi uttalelser til skjønnsbegjæringen.

### 6.2 Befaring

Det bør gjennomføres befaring på barmark.

### 6.3 Rettsmekling

Saksøker ønsker ikke rettsmekling. Utenrettslige forhandlinger har vært forsøkt, og pågår fremdeles i de tilfellene dette vurderes som hensiktsmessig.

Som en naturlig monopolist er Fagne regulatorisk underlagt krav til nøytral og ikke-diskriminerende opptreden (ofte referert til som likebehandlingsplikten) etter NEM-forskriften § 4-14 (1). Bestemmelsen lyder slik:

*«Nettselskap skal opptre nøytralt og ikke-diskriminerende.»*

I forhandlinger tilbyr Fagne standardiserte satser. Fagne har ikke anledning til å tilby høyere erstatning til enkelte grunneiere. Dersom grunneierne skal kunne tilbys erstatning ut over standardsatsene, må grunneierne selv kunne dokumentere eller på annen måte sannsynliggjøre et økonomisk tap ut over dette. De parter som er igjen i skjønnet har allerede fått tilbudt den erstatningen Fagne finner grunnlag for å kunne tilby innenfor sine regulatoriske rammer. Ut over dette har ikke Fagne et forhandlingsrom som gjør rettsmekling aktuelt.

### 6.4 Skjønnsmedlemmer

Saksøker krever at skjønnsretten settes med to skjønnsmedlemmer, jf. skjønnsprosessloven § 11 første ledd andre punktum. Saken reiser ikke behov for bred faglig kompetanse. Den faglige kompetansen som er nødvendig for nærværende sak vil tilfredsstillende dekkes av to skjønnsmedlemmer.

Skjønnsmedlemmene bør ha kjennskap til skog og landbruk.

## 6.5 Avsluttende saksforberedelse

Det bes om at retten fastsetter en frist for avsluttende saksforberedelse, jf. skjønnsprosessloven § 21 andre ledd andre punktum.

Av hensyn til forutsigbarhet bes det om at fristen for avsluttende saksforberedelse settes til to uker før skjønnsforretningen.

## 6.6 Øvrige praktiske forhold

Saksøker legger til grunn at partene og retten besørger egen transport og bespisning under skjønnsforretningen med mindre annet kommuniseres.

## 6.7 Advokatbistand

Ettersom skjønnet involverer flere parter på saksøkte-siden, påberoper Fagne allerede nå skjønnsprosessloven § 54 andre ledd, som stiller krav om at de saksøkte må samles om en felles prosessfullmektig dersom de engasjerer juridisk bistand. Aktuell del av bestemmelsen har følgende ordlyd:

*«Ved avgjørelsen av spørsmålet om utgiftene har vært nødvendige, skal retten blant annet ha for øye at de saksøkte til varetakelse av likeartede interesser som ikke står i strid, bør nytte samme juridiske og tekniske bistand. Vil saksøkeren pårope denne bestemmelse, må han ta spørsmålet opp snarest mulig under saken.»*

De saksøkte har likeartede interesser overfor Fagne. Det bemerkes derfor allerede nå at dersom de saksøkte ønsker å la seg representere ved advokat, må disse samle seg om en felles prosessfullmektig.

Dersom de saksøkte ikke samler seg om en felles prosessfullmektig, vil dette bli påberopt av Fagne i relasjon til hvilke sakskostnader de saksøkte har krav på å få dekket etter skjønnsprosessloven § 54.

## 7 PÅSTAND

Det nedlegges følgende

### p å s t a n d :

1. Skjønnet fremmes.
2. De saksøkte tilkjennes full erstatning for sine økonomiske tap.

3. *De saksøkte tilkjennes sakens omkostninger innenfor rammene av skjønnsprosessloven § 54.*

20. august 2026

Torstein Eivindstad  
advokat